

VAIE

1. Põlva vallavalitsus teavitas oma kirjaga **03.12.2019** nr 7-1/19-156-1 kaasatud isikuid ja koostöö tegijaid, et Põlva Vallavolikogu 21.11.2019 otsusega nr 1-3/44 kehtestati Põlva linnas asuva Pärnaõie tn 32 katastriüksuse, Soesaare külas asuva Pärnaveere katastriüksuse ja osaliselt Tedre katastriüksuse ja lähialade detailplaneering. Planeeringuala suurus on 7,8 ha ning lahendusega lubatakse osaühingu Peetri Puit tootmishoonet laiendada Soesaare külla kuni 6240 m². Detailplaneeringu elluviimisega kaasneb Põlva vallavalitsuse väitel töökohtadega eeldatavalt mõõdukas positiivne mõju piirkonna majandusele. Suureneb ettevõtte tootmiskaht kuid tootmise iseloom ei muutu, arenev ettevõtte piirkonnas loob eeldused elanikkonna kasvuks ja pendelrände vähenemiseks. Ettevõtte laienemisel väheneb põllumajandusmaa pindala, suureneb müratase ning muutub maastikuilme. Müra piirväärtust tootmise laienemisel ei ületata ning häiringute vähendamiseks näeb planeering ette müratõkkevalli rajamise (lisa 7-119-156-1 03.12.2019 Väljaminev kiri.asice).
2. Kogu planeerimismenetluse kestel on minu põhiseisukohaks olnud, et lähtuda tuleb üldplaneeringus kokkulepitust ja tööstus planeerida selleks ettenähtud alale. Lisaks ettevõtjate majanduslikele huvidele tuleb väärtustada looduskeskkonda ja inimeste heaolu. Aastate jooksul on PEETRI PUIT (edaspidi ka *Peetri Puit*) saanud oma tootmist pidevalt laiendada ja Soesaare küla elanikud on suhtunud sellesse heasoovlikult. **On kummastav, kuidas ettevõtte selmet osaleda üldplaneeringu protsessis alustab lihtsalt ebaseaduslikult ehitamist.** On arusaadav, et sellises usaldamatuse õhkkonnas oli planeerimis- ja kaasamisprotsess näiline. Pole eluliselt usutav, et Põlva Vallavolikogu oleks saanud käsitleda alternatiive olukorras või keelduda planeeringu kehtestamisest, kui ehitamine juba käib. Selle otsusega on Põlva Vallavolikogu olnud nn kummitempliks ja lähtunud vaid kitsalt osaühing ärihuvidest, mitte planeerimisseaduse eesmärgist.
3. Planeerimisseaduse eesmärk on luua ruumilise planeerimise kaudu eeldused ühiskonnaliikmete vajadusi ja huve arvestava, demokraatliku, pikaajalise, tasakaalustatud ruumilise arengu, maakasutuse, kvaliteetse elu- ning ehitatud keskkonna kujunemiseks, soodustades keskkonnahoidlikku ning majanduslikult, kultuuriliselt ja sotsiaalselt jätkusuutlikku arengut. Planeeringuga tuleb luua eeldused

kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlike väärtusi kandva ruumilise struktuuri olemasoluks ja säilitamiseks ning esteetilise miljöö arenguks, säilitades olemasolevaid väärtusi. Planeerimisalase tegevuse korraldaja peab tasakaalustama erinevaid huve, sealhulgas avalikke huve ja väärtusi, kaaluma neid vastavalt planeerimise põhimõtetele ja planeeringu eesmärkidele ning lõimima need planeeringulahendusse.

4. Üldplaneering on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja detailplaneeringu koostamise ning projekteerimistingimuste andmise alus. Seega toimub täpsem planeerimine ja ehitamine üldplaneeringu reeglite kohaselt. Juhul, kui detailplaneeringu koostamine on nõutav, tuleb detailplaneeringu koostamisel lähtuda üldplaneeringus ettenähtust. Detailplaneering on eelkõige üldplaneeringu elluviimise vahend, mis täiendab ja täpsustab üldplaneeringus seatud üldisi maakasutuse ja ehituse tingimusi.
5. Äramärkimist väärrib, et 01.06.2015 on Põlva Vallavalitsus keeldunud andmaks võimalust kaasa rääkida osaühing PEETRI PUIT uue 8000 ruutmeetrise tootmishoone ehitusloa andmise menetluses väites, et ehitusloa andmine käib üld- ja detailplaneeringu alusel ja seetõttu haldusmenetluse seaduse § 46 kohast avatud menetlust läbi ei viida. Kõrvutades eelmist kehtivat detailplaneeringut ja Maaameti planeeringute rakendust selgus, et Peetri Puit uue 8820,6 ruutmeetrise tootmishoone põhjapoolne osa ületab detailplaneeringu ala (vt lisa Detailplaneeringu rikkumine.jpg). Kehtivat detailplaneeringut järgides oleks hoone pidanud olema ¼ ehk u 2000 ruutmeetri võrra väiksem. Ehitusloa taotlust poleks saanud sellises mahus rahuldada aga ometi on seda tehtud. Kuna käimas oli Põlva valla uue üldplaneeringu koostamine, **soovitati aktiivselt osaleda just selle koostamise protsessis, et tasakaalustatud areng tagada.** Seda soovitus ka jälgisin, osaledes ja jälgides veelgi hoolikamalt planeerimislahenduse kujunemist Soesaare külas.
6. Põlva Vallavolikogu 05.05.2014 otsusega nr 1-3/21 algatati Põlva valla üldplaneering 2029+ ning selle keskkonnamõju strateegiline hindamine. Üldplaneering oli vastuvõetud ja suunatud avalikustamisele Põlva Vallavolikogu 29.06.2017 otsusega nr 1-3/22. Avalik väljapanek toimus 24.07.2017 – 21.08.2017. Avaliku väljapaneku jooksul laekus Põlva Vallavalitsusele 13 kirjalikku pöördumist, millest 2 sisaldasid vastuväiteid. Ettepanekud olid peamiselt tehtud planeeringulahenduse täpsustamiseks (nt sooviti täpsustada varasemat seisukohta; sooviti täpsustada üldplaneeringuga kavandatavaid ehitustingimusi) või täiendamiseks (nt tehti ettepanekuid reserveeritud ruumikasutuse osas). Vastuväited olid esitatud reserveeritud ruumikasutuse kohta – sooviti kaevandamist lubava tootmisala lisamist Himmaste küla territooriumile. Kirjalikes pöördumistes esines ka 7 selgitustaotlust. Osaühing PEETRI PUIT pole ühtegi ettepaneku ega vastuväidet planeeringu menetluse käigus esitanud. Ka mitte ükski teine vastuväide ega selgitustaotlus ei käsitlenud planeerimislahendust Soesaare külas, seega oli üldplaneeringu tasandi õigusrahu piirkonnas loodud.

7. Põlva valla üldplaneeringus on sõnastatud üldised huvid ja eesmärgid. Selleks on hoida väljakujunenud asutusstruktuuri ja parendada elamisvõimalusi ning asustusalaade kompaktust (arendamine peab toimuma eelkõige sisestruktuuri tihendamise, kasutusest väljalangenud maade kasutuselevõtu, ruumilise mitmekesisuse ja elukeskkonna kvaliteedi tõstmise kaudu). Väärtustada väljakujunenud linna- ja külamiljööd, kohavaimu ning ajaloolist pärandit, samuti piirkondadele omaseid maastikulisi ja ruumilisi eripärasid. Samamoodi tuleb säilitada kultuurmaastikke, sh olemasolevat metsa- ja põllumajandusmaad. Väärtustada ja säilitada hajaasustusosalal ökosüsteemi terviklikkust. Eelistada tervislikku ja turvalist elukeskkonda, samuti tervislikke eluviise soosivaid ruumilisi lahendusi. Eelistada ettevõtlusvõimalusi avardavaid ruumilisi lahendusi.
8. Ettevõtlusvõimalusi avardavateks ruumilisteks lahendusteks on kavandatud tootmisalad. Tootmisala on tööstuse, ladustamise, jms tootmisehitiste ja neid teenindava taristu (sh puhastusseadmete) ehitamiseks ette nähtud ala koos tootmistegevustest tuleneva mõjualaga. Tootmisalad on määratud kasutusviisi järgi. Tähistega T2 on märgitud ettevõtted, mille tootmistehnoloogia vajab inseneritehnilisi meetmeid keskkonnatingimuste täitmiseks, nt suurfarmid vms olulise keskkonnamõjuga objektid. Soesaare küla vahetusse lähedusse on oluliste keskkonnamõjuga objektide rajamiseks tootmisalad kavandatud (lisa T2, tähistega T2 märgitud ala).
9. Säilitamiseks kultuurmaastikke, sh olemasolevat metsa- ja põllumajandusmaad, väärtustamiseks ja säilitada hajaasustusosalal ökosüsteemi terviklikkust, elistada tervislikku ja turvalist elukeskkonda, samuti tervislikke eluviise soosivaid ruumilisi lahendusi on lisaks tootmisaladele planeeritud Põlva valda ka muid alasid. Kõnealusel piirkonnas piirneb tootmismaa väärtusliku põllumaaga (lisa T2, kollase ruudustikuga märgitud ala). Väärtuslikuks põllumajandusmaaks loetakse maakonna keskmise ja sellest suurema boniteediga põllumajandusmaa massiive. Põlva maakonna põllumajandusmaa keskmiseks boniteediks on 39 hindepunkti. Üldplaneeringus olid kajastatud ainult riikliku tähtsusega väärtuslikud põllumajandusmaad, täiendavalt kohaliku tähtsusega alasid ei ole määratud. Väärtuslikku põllumajandusmaad kasutatakse üldjuhul üksnes põllumajanduslikuks tegevuseks, nt põllu- või rohumana. Eesmärk on hoida väärtuslikud põllumajandusmaad harimiskõlblikud. Planeeringujoonisel oli täpsustatud väärtusliku põllumajandusmaa andmeid (nt väärtuslikud põllumajanduslikud maad on välja arvatud tiheasustusaladelt, üldplaneeringuga reserveeritud elamu-, äri- ja tootmisaladelt). Väärtuslike põllumajandusmaade kasutustingimused lähtuvad eelkõige kehtivast õigusest. Väärtuslik põllumajandusmaa tuleb hoida harimiskõlblik (sh ruumiliselt killustamata).

Üldjuhul ei tohi väärtuslikku põllumajandusmaad metsastada. Päikesepaneelide kavandamisel maastikule tuleb kasutada väheväärtuslikke põllumajandusmaid.

10. Seega olin veendunud, et üldplaneeringu kohaselt ei ole võimalik tööstuse laienemine küla suunas väärtuslikule põllumaale. Ka mitmed Põlva vallavalitsuse liikmed ja volikogu liikmed väljendasid vastuvõetud üldplaneeringut lugedes seisukohta, et detailplaneeringu algatamine on uue üldplaneeringuga vastuolus, kuna sõnaselgelt on öeldud, et väärtuslikule põllumaale ei saa ehitada. Samuti küsisin üle, kas Peetri Puit on esitanud oma ettepanekuid üldplaneeringu kohta. Üldplaneering on strateegiline kokkulepe, mida isegi osaühingul PEETRI PUIT tuleb arvestada. Kui nimetatud ettevõtte ei osalenud üldplaneeringu koostamise protsessis, on see tema äririsk.
11. Seetõttu esitasin Põlva vallale 11.05.2018 taotluse Põlva linnas asuva Pärnaõie tn 32 katastriüksuse, Soesaare külas asuva Pärnaveere katastriüksuse ja osaliselt Tedre katastriüksuse ja lähialade detailplaneeringu menetluse peatamiseks ja üldplaneeringu kehtestamiseks. Palusin mitte hõlmata Tedre kinnistut algatatava detailplaneeringu koosseisu, kuna see on ilmselgelt vastuolus vastuvõetud Põlva valla üldplaneeringuga 2029+; alternatiivselt peatada osaühing PEETRI PUIT poolt esitatud detailplaneeringu algatamise menetlus kuni Põlva Vallavolikogu poolt tehtavat otsust Põlva valla üldplaneeringu 2029+ kehtestamise osas.
12. On teada, et olulise keskkonnamõjuga objektide rajamine on Eestis väga suure tähelepanu all ja sageli võib märgata NIMBY-sündroomi. Kõnesoleva piirkonna osas on aga teisiti - üldplaneeringu kui detailplaneeringu käigus on leitud ühiskondlik kokkulepe selliselt, et saab arendada nii tööstust kui arvestatud looduskeskkonnaga. **Osaühing PEETRI PUIT on realiseerunud aastate jooksul oma planeeringutega määratud huvid, laiendanud oma tootmist korduvalt küla suunas ja viimati rajanud suured tööstushooned vahetult Soesaare küla piirile.**
13. Naabrid on senistesse planeeringutesse konstruktiivselt suhtunud ning mõistnud ettevõtte soovi laieneda ja valla soovi luua töökohti. Huvid on üldplaneeringu tasandil tasakaalustatud. Siiski on realiseeritu tekitanud viimasel kolmel aastal keskkonnanähäringuid, mille üks juurpõhjus on olnud, et Põlva vallavalitsus on ehituslubade andmisel jätnud tahtlikult kohalikud elanikud kaasamata. Nüüd on tekkinud aga olukord, kus juba realiseeritust ei piisa ja soovitakse astuda üldplaneeringus seatud kokkulepetest üle. Ka parima tahtimise juures ei saa tasakaalustatud planeerimislahenduseks pidada seda, kus olulise keskkonnamõjuga tehasehoone rajatakse vahetult elamute kõrvale. On täiesti ebarealistlik, et see ei süvendata tulevikus keskkonnanähäringuid.
14. Planeerimise kuldreegel on, et tööstushooneid ja elamuid ei paigutata kõrvuti. Eestis on kümneid näiteid, kus on selle vastu eksitud ja hiljem on see põhjustanud hulgaliselt probleeme. Ka Terviseamet on oma erinevates ettekannetes esile toonud ruumilise

planeerimise tähtsust hea elukeskkonna ja iseäranis just müra leviku tõkestamisel. On ilmselge, et müra mõõtmine ei ole operatiivne, lihtne ega pidev. Seetõttu tuleb just ruumilisel planeerimisel arvestada müraga. Tööstusettevõtete puhul on probleemiks madalsageduslik müra. Ruumilisel planeerimisel tehtud vigu ei ole võimalik tehniliste meetmetega parandada.

15. Peetri Puit puidutööstuse madalsageduslik müra on külas probleeme põhjustanud juba aastast 2014 (lisa Gmail - Uus tehasehoone.pdf). Näiteks kirjutasin 15.09.2014 *Lp Peeter Peedomaa, osaühing PEETRI PUIT. OÜ PEETRI PUIT Põlva puidutööstus (edaspidi puidutööstus) asub minu kinnistu naabruses. Viimasel aastal on väga häirivaks muutunud puidutööstusest leviv müra, mis on pidev ja häiriv. Küsimuse all ei ole tootmine kui selline, vaid müra pidevus ja kestvus. Peale tööd soovivad inimesed olla väljas ja nautida oma kodu. Puidutööstuse varahommikust hilisõhtuni kestev pidev madalsageduslik müra ei tekita soovi õues viibida. Näiteks hetkel kirja kirjutamise ajal 15.09.2014 kell 21:36 on meie hoovis nagu puidutööstuse õuel, mis, ausalt öeldes, teeb ikka väga tagedaks. Olete otsustanud oma puidutööstuse rajada olemasolevate elamutele lähedale. Sellises olukorras on mürarikas ööpäevaringne tootmine täiesti sobimatu. Õnneks on senini nädalavahetustel rahulik, kuigi mõnikord on seadmeid käivitatud ka siis. Seega teen ettepaneku lõpetada müra tekitavate seadmete kasutamine õhtusel ajal või rakendada muid konkreetseid ja toimivaid meetmeid, mis müra levikut teistele kinnistutele ära hoiaks.*
16. Müra on inimest häiriv või tema tervist ja heaolu kahjustav heli. Pikaajaline mürarikas keskkonnas viibimine võib soodustada terviseprobleemide teket, sealhulgas unehäireid, südame- ja veresoonkonnahaiguseid, ärevust ja vaimse terviseprobleeme. Otseselt on müra seostatav tinnituse ehk kõrvakohinaga. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmete kohaselt on müra terviseprobleeme tekitavate keskkonnategurite hulgas õhusaaste järel teine enim levinud mõjur. Müra olulisust inimestele on rõhutanud ka Eesti õigus- ja kohtupraktika. Riigikohtu Halduskolleegiumi (RKHKo) lahendi 3-3-1-17-142 punktis 11.1 ütleb kohus: „Kolleegium peab üldteada asjaoluks, et kauakestev tugev soovimatu heli võib mõjutada inimese psühholoogilist heaolu ja selle kaudu tervist. Müra võib tekitada stressi ja agressiivsust ning häirida isiku põhiõigustega kaitstud tegevusi. Müra mõju isikule on individuaalne, sõltudes kuulmistajust, kultuuritaustast, tervislikust seisundist, helis sisalduvast informatsioonist, ümbritsevast keskkonnast ja teistest teguritest.“
17. Müra on keeruline mõõta ja ühekordsete mõõtmiste alusel ei saa teha järeldusi. Näiteks on olnud suvel kuumade ilmadega avatud käitise ukSED ja müratase kordades

suurem (vt lisa Video.MOV). Peetri Puidu tekitatav müra on mõjutanud minu ja minu pere psühholoogilist heaolu (vt lisa Gmail - Uus tehasehoone.pdf). Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 3 kohaselt on keskkonnanäring on inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale, sealhulgas keskkonna kaudu toimiv mõju inimese tervisele, heaolule või varale või kultuuripärandile. Keskkonnanäring on ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata.

18. Keskkonnaõiguse üheks põhieesmärgiks on inimese vaimse ja füüsilise heaolu tagamine. Seepärast on keskkonnanäringu mõiste definitsioonis eraldi välja toodud, et keskkonnanäring on ka keskkonna kaudu toimiv mõju inimese tervisele, heaolule või varale. Inimese tervisele avalduva mõjuga seonduvad ennekõike keskkonna kvaliteedi piirväärtused, mille kehtestamise peamiseks eesmärgiks ongi inimese tervise kaitse. Ebasoodne keskkonnamõju on ka selline inimtegevuse kaudu keskkonnale avalduv toime, mis küll otseselt ei kahjusta inimese tervist, kuid tekitab inimesele muid märkimisväärseid füüsilisi või vaimseid ebamugavusi (näiteks mürareostus, mis takistab kodu nautimist).
19. Ebasoodne keskkonnamõju võib muuhulgas avaldada otsest negatiivset toimet isiku varale (näiteks põhjustada tema maa saastuse), kuid ebasoodne keskkonnamõju võib avalduda ka kaudselt (näiteks võib mürarikas ümbruskond vähendada kinnisasja turuväärtust). Põlva Vallavolikogu ei ole oma otsuses kaalunud, kui palju mõjutab otsus Peetri Puit naabruses olevate kinnisasjade väärtust. Lähtutakse vaid hüpoteesist, et planeeringu kehtestamine toob valda elanikke juurde, kuid jäetakse arvestamata põliselanike huvid, kes piirkonnas juba elavad.
20. Riigikontroll on oma auditis "Detailplaneeringute koostamise korraldus valdades ja linnades" välja toonud, et kohalikku arengut suunatakse peamiselt detailplaneeringutega – olemasolev planeeringute mitmetasandiline süsteem (üleriigiline planeering, maakonnaplaneeringud, üldplaneeringud, detailplaneeringud) ei toimi. Samuti tuuakse auditaruandes välja mitmeid probleeme, mille tulemusena on tekkinud olukord, kus kohalik areng on antud arendajate juhtida. Riigikontroll toonitab, et kui omavalitsuse arengusuunad pole üldisemas planeeringus kokku lepitud ja arengut kavandatakse üksikute detailplaneeringutega, ei ole kogukonna liikmete huvid kaitstud, kuna inimestel puudub kindlus ümbruskonna arengu suhtes. Näiteks võib looduskauis kohas asuv maakodu muutuda ühtäkki osaks kompaktsest hoonestusest või üksikelamu leida end ümbritsetuna korterelamutest.
21. Osaühing PEETRI PUIT taotluse (registreeritud Põlva valla dokumendihaldussüsteemis 02.04.2018 nr 7-1/18-28-1; lisa Detailplaneeringu algatamise taotlus.bdoc) punkt 2.3 kohaselt kohaselt on planeeringu koostamise eesmärgiks on tootmishoone juurdeehitus ca 5000 m² ja laoplatside laiendus ehk **ettevõtte kitsas ärihuvi**. Maldamata ära oodata planeerimisprotsessi kulgu ja lubade saamist, alustati ebaseaduslikku ehitamist.

22. Esitasin Põlva Vallavalitsusele ja Põlva Vallavolikogule 05.10.2018 seisukoha üldplaneeringuga vastuolus oleva detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise kohta. Põlva Vallavalitsus ei olnud veel esitatud arvamuste ja ettepanekute osas põhjendatud seisukohta kujundanud, seetõttu pikendati 07.11.2018 kirjale vastamise tähtaega kuni 08.12.2018.
23. **Täiesti uskumatuna, isegi ebareaalsena, tundus aga olukorras, kus olulise keskkonnamõjuga objekti detailplaneering on alles algatatud ja ettepanekute osas pole isegi seisukohta kujundatud, alustas Peetri Puit 2018 novembris ehitamist.**
24. Esitasin Põlva vallavalitsusele 11.11.2018 taotluse (edaspidi *taotlus*) ebaseadusliku ehitustegevuse peatamiseks Põlva vallas Soesaare külas. Minu kinnistust Kudu (katastritunnus 61902:004:0330) 30 m kaugusel oli alustatud ehitustöid osaühing PEETRI PUIT tootmishoone laiendamiseks. Kooritud oli väärtuslik põllumuld, paigaldatud torustik, veetud kohale killustik (fotod lisatud). Muu hulgas oli juba rikutud väärtuslik põllumaa. Seadmed ja masinad alal viitasid sellele, et ebaseaduslik ehitustegevus jätkub. Seetõttu palusin peatada ebaseaduslik tegevus viivitamatult. Palusin ka infot, milliseid konkreetseid samme Põlva vallavalitsus on astunud õigusvastase tegevuse peatamisel, eeldades, et suuremahulist ehitustegevust Põlva vallas on ehitusjärelvalve ka varem märganud.
25. Põlva vallavalitsuse vastuskirjas 12.11.2018 nr 7-1/18-91-5 anti teada, et Pärnaõie tn 20 kinnistul toimuvad auditikohustusliku surveadme, maagaasi jaotustorustiku Põlva B3 ümberehitustööd vastavalt 27.09.2018 OÜ Alusprojekt poolt esitatud ehitusteatisel nr 1811201/18436, mille andmed on kantud ehitisregistrisse. Antud tööga on lahendatud põhiprojekti staadiumis harutorustiku ümbertõstmise alates Pärnaõie tn 20 (62201:001:0313) kinnistul olevast AS Eesti Gaasile kuuluvast torustikust kuni Pärnaveere (62101:001:0108) kinnistul oleva AS TREV-2-le kuuluva torustikuni.
26. Vastuskirjas märgiti, et minu saadetud fotodelt ei selgu, kas on paigaldatud lisaks gaasitorustikule ka muid kommunikatsioone. Kui seda tehtud ei ole, siis Põlva vallavalitsuse arvates killustiku paigalduse ega maapinna tasandus/planeerimistööd erakinnistul ei loeta ehitustegevuseks ehitusseadustiku mõistes. Kindlasti pidas Põlva vallavalitsus aga vajalikuks kirjeldatud olukorda kontrollida kohapeal, mida teostatakse vastavalt seaduses sätestatud ehitustegevuse järelvalve korras.

27. Tuleb muidugi mainida, et ka saadetud fotodelt on selgelt näha, et tegemist ei ole maagaasi jaotustorustiku ümberehitamisega ega veel vähem tasandustöödega, vaid suuremahuliste ehitustöödega osaühing PEETRI PUIT tootmishoone laiendamiseks. Samuti tuleb rõhutada, et faktiliste asjaolude kindlakstegemine ja tegevuse õiguslik klassifitseerimine ei ole naaberkinnistu omaniku ülesanne, vaid ehitusjärelvalvet teostab Põlva vallavalitsus. Samas peab ehitusjärelvalve olema operatiivne ja õigusaktidega kooskõlas.
28. Ehitusseadustiku (edaspidi *EhS*) § 4 lg 1 kohaselt on ehitamine ehitise püstitamine, rajamine, paigaldamine, lammutamine ja muu ehitisega seonduv tegevus, mille tulemusel ehitise tekib või muutuvad selle füüsilised omadused. Ehitamine on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega. Detailselt kirjeldamata on ilmselge, et ebaseaduslikul ehitustegevusel on nii oluline püsiv mõju keskkonnale (väärtusliku põllumaa hävitamine) kui funktsionaalne seos ehitisega (vt detailplaneeringu materjalid, tootmishoone laiendamine). Seega on tegemist ebaseadusliku ehitamisega *EhS* mõistes.
29. Peale 11.11.2018 ebaseaduslik ehitustegevus kõnesolevatel kinnistutel jätkus. Mõlemal kinnistul kooriti täies ulatuses väärtuslik põllumuld ja paigaldati maaalune torustik. Killustikuga kaeti ala, mis detailplaneeringu materjalide kohaselt kavandatakse jätta edaspidi asfaldi alla. Killustikuga jäeti katmata selgelt eristuv ala kinnistu keskkosa, millele kavandatakse ehitada tootmishoone laiendus (vt lisa Järelepärimine Pärnaõie 32 ja Pärnaveere kinnistul toimuva ebaseadusliku ehitustegevuse kohta.bdoc, joonis 1 ja 2).
30. Kuna ebaseaduslik ehitustegevus kinnistul jätkus, esitasin Põlva vallavalitsusele 21.11.2018 täiendava järelepärimisel, kas paikvaatlus on tehtud ja järelvalvemenetlus algatatud. 22.11.2018 teatas Põlva vallavalitsuse ehitusspetsialist, et Pärnaõie 20 kinnistul toimuvatele tegevustele hinnangu andmise ja kohtvaatluse menetlusse on kaasatud Põlva Vallavalitsuse ehitus- ja planeeringuosakonna juhataja ning arhitekt. Paikvaatlus viiakse läbi hiljemalt neljapäeval 22.11.2018. Üllatuslik oli, et miks Põlva vallavalitsusest vaid 3,9 km kaugusel asuva ebaseadusliku ehitise paikvaatlusele minek võtab aega 11 päeva. Samuti on ebaselge, miks ebaseaduslikku ehitustegevust ei peatatud ja kas ebaseaduslik ehitamine ongi Põlva vallas tolereeritud.
31. Põlva vallavolikogu otsusest 20.12.2018 nr 1-3/60 "Põlva valla üldplaneeringu 2029+ osaline kehtestamine" võib leida järgmise lõigu: *Põlva valla üldplaneeringu 2029+ koostamisel arvestati ka väärtusliku põllumajandusmaaga Põlva vallas. Üldplaneeringu kehtestamise ajaks ei ole aga selgunud milliste tingimustega väärtuslik põllumajandusmaa sätestatakse seadusandja poolt ja vastava õigusakti eelnõu on kaasamise käigus läbivalt muutunud. Kehtestatud Põlva maakonnaplaneering 2030+ kajastab väärtuslikku põllumajandusmaad esialgse informatiivse andmekihina. Põlva vald soovib vältida olukorda, kus väärtusliku põllumajandusmaa tingimused*

määratakse ennatlikult või oluliselt teistsugustena kui seadusandja poolt jõustatavas õigusaktis, mistõttu loobutakse vastava teema kehtestamisest Põlva valla üldplaneeringus 2029+. Üldplaneeringu digitaalsete materjalide hulka jääb alusandmetena vastav andmekiht, kuid seda ei kehtestata käesoleva otsusega. Üldplaneeringu seletuskirjast ja planeeringu jooniste väljatrükkidelt eemaldatakse väärtusliku põllumajandusmaa andmed.

32. Seega peale väärtusliku põllumaa hävitamist eemaldati tagantjärele ka üldplaneeringu seletuskirjast ja planeeringu jooniste väljatrükkidelt väärtusliku põllumajandusmaa andmed.
33. Lõpuks oli ka Põlva Vallavalitsus sunnitud mõnma, et tegemist oli ebaseadusliku ehitamisega. Järelevalve käigus tuvastati, et kinnistul on paigaldatud sademevee kanalisatsioon ja reovee kanalisatsioonitorustik. Ehitustegevuseks ei olnud esitatud ehitusteatist ega ehitusloa taotlust (lisa 7-118-91-10 18.06.2019 Väljaminev kiri.asice).
34. Avalikul arutelul 17.04.2019 tunnistas Põlva Vallavalitsuse ametnik Zuppur, et kindlasti on detailplaneeringu algatamise otsus olnud ka poliitiline ja majanduslik. Planeeringu algatamine on poliitilisel tasandil vastuvõetud otsus, ametnike ülesanne on seda ellu viia parimal moel. Parimal moel väljendus selles, et kohalikke elanikke aruteludesse ei kaasatud ega kohtumisi ei protokollitud. Kohtumised toimusid vaid OÜ Peetri Puit juhatuse liikmed on teabenõudes küsitud ajavahemikul Põlva Vallavalitsuse erinevate ametnikega kohtunud, mida ei protokollitud (lisa 7-619-1662-4 11.10.2019 Väljaminev kiri.asice).
35. Tegin avalikul arutelul ettepaneku piirata käitise tööaega, millega pole arvestatud.
36. Vastavalt PlanS § 141 on igal isikul on õigus detailplaneeringu kehtestamise otsuse vaidlustamiseks pöörduda kohtusse 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik sai teada või pidi teada saama planeeringu kehtestamisest, kui ta leiab, et otsus on vastuolus avaliku huviga või kui otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi.
37. Samuti on võimalik HMS § 71 lg 1 alusel isikul esitada vaie kehtestamise otsuse kohta, kui ta leiab, et haldusaktiga on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi. Kohaliku omavalitsuse volikogu haldusakti peale esitatud vaide peab HMS § 73 lõikest 2 tulenevalt lahendama volikogu ise.

38. Vaide esitaja nõue:

A. Tunnistada Põlva Vallavolikogu 21.11.2019 otsus nr 1-3/44 kehtetuks.

ALTERNATIIVSELT

B. Seada Põlva Vallavolikogu 21.11.2019 otsusele nr 1-3/44 kõrvaltingimus ja piirata keskkonnahäiringute (müra) vähendamiseks käitise tööaega E-R kell 8.00 - 17.00.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Rein Kalle

Lisad:

7-119-156-1 03.12.2019 Väljaminev kiri.asice

7-118-91-10 18.06.2019 Väljaminev kiri.asice

7-619-1662-4 11.10.2019 Väljaminev kiri.asice

Detailplaneeringu algatamise taotlus.bdoc

Järelepärimine Pärnaõie 32 ja Pärnaveere kinnistul toimuva ebaseadusliku ehitustegevuse kohta.bdoc T2.jpg

Video.MOV

Gmail - Uus tehasehoone.pdf

Detailplaneeringu rikkumine.jpg